

नवी मुंबई महानगरपालिका
अतिक्रमण विभाग

अनधिकृत प्रार्थना स्थळांचे बांधकाम नियमित करणे/स्थलांतरीत करणे/निष्कासित करणे यासंबंधी प्रारूप कृती आराखडा जाहीर आवाहन.

नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या सार्वजनिक/शासकीय जागेवरील अनधिकृत प्रार्थना स्थळांचे बांधकाम पिटीशन फॉर लिव्ह टू सिव्हिल अपील क्र. 8519/2006 मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशाच्या अनुषंगाने तसेच मा.उच्च न्यायालय, मुंबई जनहित याचिका क्र.104/2010 सोसायटी फॉर फास्ट जस्टीस आणि इतर विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर, अनधिकृत प्रार्थना स्थळांचे बांधकाम नियमित करणे/स्थलांतरीत करणे/निष्कासित करणे इ.बाबत कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक, लोकमान्यता इ.विषयी पोलीसांचा अहवाल व विकास नियंत्रण नियमावली आणि विकास आराखडा इ. दृष्टीने नियोजन प्राधिकरणाचे अभिप्राय घेऊन त्याआधारे सर्व अनधिकृत धार्मिक स्थळांचे प्रपत्र "अ" व प्रपत्र "ब" मध्ये वर्गीकरण करण्यात आले आहे. या प्रारूप कृती आराखडाचे महाराष्ट्र शासन गृह विभाग, शासन निर्णय क्रमांक सीटीएम0215/प्र.क्र.74/विशा-1ब, दिनांक 18.11.2015 च्या कालबद्ध कार्यक्रमानुसार सदरहू कार्यवाहीची अंमलबजावणी तात्काळ (with immediate effect) करावी, असे मा.न्यायालयाने आदेशित केलेले आहे. त्याअनुषंगाने अनधिकृत प्रार्थना स्थळांचे बांधकाम नियमित करणे/स्थलांतरीत करणे/निष्कासित करणे यासंबंधी प्रारूप कृती आराखडाचे जाहीर आवाहन प्रसिध्द करण्यात येत आहे.

प्रपत्र "अ"

अनधिकृत प्रार्थनास्थळे नियमित करण्यास अनुकूल आहेत त्या प्रकरणाची यादी

अ.क्र.	तालुका	प्राधिकरणाचे नाव	अनधिकृत धार्मिक स्थळाचा तपशिल /मज्जीद / चर्च / गुरुद्वारा / बुध्दविहार	अनधिकृत बांधकाम केलेल्या जमिनीचा संनं/ही. नं. व किती क्षेत्रावर बांधकाम आहे.	अनधिकृत धार्मिक स्थळांचे जागेचे वर्णन सार्वजनिक रस्ता / उदयाने / इतर सार्वजनिक जागा.	अनधिकृत बांधकाम केव्हापासुन अस्तित्वात आहे तारीख / महिना / वर्ष.	सदरील अनधिकृत धार्मिक स्थळांचे बांधकाम नियमित करण्या योग्य आहे काय? त्याचा तपशिल
1	2	3	4	5	6	7	8
वाशी							
1	ठाणे	नवी मुंबई महानगरपालिका	हनुमान मंदीर, ट्री बेल्ट, जुहूगांव	25 चौ.मी.	सार्वजनिक ट्री बेल्ट	15 वर्ष	नाही. पोलीसांच्या अहवालानुसार व्यापक लोकमान्यता आहे. तर विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार मंदिर ट्री बेल्टमध्ये असल्याने नियमित करणे शक्य होणार नाही.

कोपरखैरणे

2		दर्गा, खैरणे,	15x10 मी.	सार्वजनिक (गावकी)	1960	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.
3		जामा मस्जिद, खैरणे	50x100 मी.	सार्व.(मस्जिद ट्रस्ट) (गावकी)	1960	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.
4		विठ्ठल मंदिर, बोनकोडे	50 x 100 मी.	सार्व.(ट्रस्ट) (गावकी)	1960	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.
5		हनुमान मंदिर, कोपरखैरणे	15 x 15 मी.	सार्व.(ट्रस्ट) (गावकी)	100 वर्ष	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.
6		कुलदैवत मंदिर, कोटाची आळी, कोपरखैरणेगांव	7 x 15 मी.	सार्वजनिक (गावकी)	1988	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.
7		ज्ञानेश्वर मंदिर, कोपरखैरणेगांव	21 x 8 मी.	सार्वजनिक (गावकी)	1975	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.

8			दुर्गामाता मंदिर, कोपरखैरणेगांव	8 x 8 मी.	सार्वजनिक (गावकी)	1975	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.
9			राधाकृष्ण मंदिर, कोपरखैरणेगांव	15 x 22 मी.	सार्व.(ट्रस्ट) (गावकी)	1975	होय. कायदा व सुव्यवस्था, वाहतूक व लोकमान्यतेबाबत पोलीसांचा अहवाल अनकूल आहे. विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमाप्रमाणे बांधकाम अनुज्ञेय ठरत असल्यास ते बांधकाम दंडात्मक शुल्क आकारून नियमित करता येणे शक्य आहे.
ऐरोली							
10			ओमकारेश्वर मंदिर व कालिकामाता मंदिर, कै.बापू खरात उपवन, सेक्टर-5, ऐरोली	40 x 20 मी.	उद्यान	1989	नाही. पोलीसांच्या अहवालानुसार दोन्ही मंदिरे ही उद्यानामध्ये असून व्यापक लोकमान्यता आहे. तर विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार मंदिर उद्यानामध्ये असल्याने नियमित करणे शक्य होणार नाही.
11			बुधदिवहार, डॉ.बाबासाहेब बांबेडकर उद्यान, सेक्टर-4, ऐरोली.	20 x 4 मी.	उद्यान	1990	नाही. पोलीसांच्या अहवालानुसार दोन्ही मंदिरे ही उद्यानामध्ये असून व्यापक लोकमान्यता आहे. तर विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार मंदिर उद्यानामध्ये असल्याने नियमित करणे शक्य होणार नाही.
12			इच्छापुर्ती गणेश मंदिर व कालीका मंदिर, हॉर्डिंगपान्ड जवळ, सेक्टर-17, ऐरोली	10 x 10 मी.	सार्वजनिक जागा	1992	नाही. पोलीसांच्या अहवालानुसार दोन्ही मंदिरे ही जुनी असून व्यापक लोकमान्यता आहे. मंदिर चौकास लागून असल्याने दर्शनास येणा-या भाविकांच्या वाहन पार्किंगमुळे वाहतूकीस अडथळा येण्याची शक्यता आहे. तर विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार मंदिर ट्री बेल्टमध्ये हॉर्डिंग पाँडच्या कडेला असल्याने नियमित करणे शक्य होणार नाही.

प्रपत्र "ब"

अ.क्र.	तालुका	प्राधिकरणाचे नाव	अनधिकृत धार्मिक स्थळांचे कायदा व सुव्यवस्थेच्या कारणामुळे किंवा वाहतूकीस अडथळा किंवा विकास आराखडा / विकास नियंत्रक नियमावलीच्या दृष्टीने नियमीतीकरण करणे शक्य नाही अशा धार्मिक स्थळांचे वर्गीकरण "ब" वर्गात त्या यादीचा समावेश निष्कासनाच्या यादीचा तपशिल खालीलप्रमाणे आहे.	अनधिकृत बांधकाम केलेल्या जमिनीचा संनं/ही न व किती क्षेत्रावर बांधकाम आहे.	अनधिकृत धार्मिक स्थळांचे जागेचे वर्णन सार्वजनिक रस्ता/उदयाने/ इतर सार्वजनिक जागा.	अनधिकृत बांधकाम केव्हापासु न अस्तित्वात आहे तारीख / महिना / वर्ष	सदरील अनधिकृत धार्मिक स्थळांचे बांधकाम निष्कासित करण्यायोग्य आहे काय? त्याचा तपशिल व कारणे
1	2	3	4	5	6	7	8
बेलापूर							
1	ठाणे	नवी मुंबई महानगरपालिका	दुर्गा माता मंदिर, सेक्टर-46, नेरुळ.	16 फूट	सार्वजनिक रस्ता	1970	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
2			शिव मंदिर सेक्टर-50, नेरुळ.	200 फूट	सार्वजनिक रस्ता	2002	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
नेरुळ							
3			हनुमान मंदिर, सेक्टर-3, शिरवणेगांव, नेरुळ.	5.50 x 2.30 मी.	पदपथालगत	1997	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
4			गणपती मंदिर, उदयानाशेजारी, सेक्टर-3, शिरवणेगांव, नेरुळ.	1.25 x 2.60 मी.	पदपथालगत	1996 पूर्वीचे	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
5			शंकर मंदिर, राजीव गांधी ब्रिज खाली सेक्टर-3, शिरवणे, नेरुळ.	4.50 x 6.80 मी.	पदपथालगत	2005 नंतरचे	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
6			शंकर मंदिर, एल पी नाका, रिक्सा स्टॅन्ड, नेरुळ.	4.50 x 2.70 मी.	पदपथावर	2009 पूर्वीचे	होय. पदपथावर आ होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.

7		गणेश मंदिर, विक्रम बार जवळ रिखा स्टॅन्ड, सेक्टर-10, नेरुळ.	4.70 x 2.80 मी.	पदपथावर	2009 पूर्वीचे	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
8		साईबाबा मंदिर, साईबाबा हॉटेल शेजारी, रिखा स्टॅन्ड, सेक्टर-10, नेरुळ.	5.60 x 3.00 मी.	पदपथावर	2009 पूर्वीचे	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
वाशी						
9		हनुमान मंदिर,से-15,पाण्याच्या टाकीलगतच्या पदपथावर, वाशी.	20 चौ.मी.	पदपथावर	15 वर्ष	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
10		दुर्गामाता मंदिर, से15,पाण्याच्या टाकीलगतच्या पदपथावर, वाशी.	7 चौ.मी.	पदपथावर	15 वर्ष	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
तुर्भे						
11		दत्त मंदिर, नमुंमपा पथ, दानाबंदर गेट जवळ, ए पी एम सी सेक्टर-19, तुर्भे.	3.00 x 3.00 मी.	पदपथावर	2003-04	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
12		हनुमान मंदिर, मार्केट पदपथावर सेक्टर-23, जनता मार्केट, तुर्भे.	2.90 x 0.90 मी.	रस्त्यालगत	1983	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
13		सिध्देश्वर हनुमान मंदिर, ठाणे बेलापूर रोड, तुर्भे ठाणे उडडाण पुल लगत	8.40 x 4.40 मी.	रस्त्यालगत	1981-82	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
14		हनुमान मंदिर, लुब्रीझॉल कंपनी लगत, फायझर रोड एम आय डी सी, तुर्भे	3.00 x 3.00 मी.	रस्त्यालगत	2005-06	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
15		साईबाबा मंदिर, फायझर रोड, एम आय डी सी. तुर्भे.	3.00 x 3.00 मी.	रस्त्यालगत	2007-08	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
16		साईबाबा मंदिर, सेक्टर-20,तुर्भे.	1.50 चौ.मी.	सार्वजनिक मैदान	2008	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
17		हनुमान मंदिर, डंपींग ग्राऊड.	1.50 x 1.00 मी.	रस्त्यालगत	2008	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.

18		श्री.गणेश मंदिर, बाबु गेणू मैदान, सेक्टर-8, सानपाडा.	7.10 x 4.40 मी.	सार्वजनिक मैदान	1998-99	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
घणसोली						
19		श्री.साईबाबा मंदिर, सेक्टर-5, भू.क्र.10, घणसोली	3 x 4 मी.	पदपथावर	2000	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
20		श्री.दत्त मंदिर, सेक्टर-5, भू.क्र.92 ते 97, घणसोली.	4 x 5 मी.	सार्वजनिक जागेवर	1995	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
ऐरोली						
21		जय हनुमान मंदिर, माधुरी बिल्डिंग जवळ, सेक्टर-6, ऐरोली.	5 x 5 मी.	सार्वजनिक जागेवर	1999	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
22		साईबाबा मंदिर, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर उदयानाजवळ, सेक्टर-2, ऐरोली	5 x 5 फुट	सार्वजनिक जागेवर	1999	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
23		हनुमान मंदिर, सेक्टर-15, ऐरोली.	3 x 3 मी.	सार्वजनिक जागेवर	2006	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.
दिघा						
24		दत्त मंदिर, साठेनगर, ठाणे बेलापूर रोड लगत, दिघा.	O.S.1 भूखंड (नमुंमपा मालकी)	सार्वजनिक जागेवर	2008	होय. विकास नियंत्रण नियमावलीप्रमाणे बांधकाम नियमित करणे शक्य होणार नाही.

मा.सर्वोच्च न्यायालय आणि मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे निर्देशानुसार उपरोक्त कृती आराखडयातील धार्मिक स्थळे "अ" व "ब" वर्गीकरणाप्रमाणे नियमितीकरण/निष्कासनासाठी विचाराधीन असून याबाबतीत कोणाला काही आक्षेप किंवा हरकत असल्यास त्यांनी ते एक महिन्याच्या कालावधीत (दिनांक 15/03/2016 ते 14/04/2016 पर्यंत) आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका/महानगरपालिका स्तरीय समितीकडे दाखल करावेत.

या प्रारूप कृती आराखडयातील धार्मिक स्थळांच्या नियमितीकरण/निष्कासन/स्थलांतरणविषयी कोणत्याही व्यक्तीने/संस्थेने/संबंधित भूधारकाने हरकती सूचना दाखल केल्यास असे हरकतीचे पत्र प्राप्त झाल्यानंतर महानगरपालिका स्तरीय समितीने, आवश्यकतेनुसार किंवा संबंधिताने तशी मागणी केली असल्यास नियमितीकरणाबाबत धार्मिक स्थळांची लोकमान्यता आणि स्थानिक रुढी इ.बाबत पुरावा देण्यासाठी किंवा कोणत्याही अनधिकृत धार्मिक स्थळांचे अन्यत्र स्थलांतरण एखाद्या संस्थेने किंवा गटाने प्रस्तावित करून परिपूर्ण प्रस्ताव सादर केल्यास एका विवक्षित दिनांकास याबाबत सुनावणी घेण्यात येईल. एक महिन्याच्या कालावधीनंतर उशीरा प्राप्त आक्षेप किंवा हरकती स्विकारल्या जाणार नाहीत.

आयुक्त
नवी मुंबई महानगरपालिका